

Oppgaver for kapittel 0

0.1.1

- a) Skriv opp de tre første partallene. Lag en rekursiv og en eksplisitt formel for det i -te partallet.
- b) Skriv opp de tre første oddetallene. Lag en eksplisitt formel for det i -te oddetallet.

0.1.2

Finn det eksplisitte uttrykket til den aritmetiske følgen når du vet at

- a) $a_1 = 3$ og $a_4 = 30$
- b) $a_1 = 5$ og $a_{11} = -25$
- c) $a_3 = 14$ og $a_5 = 26$

0.1.3

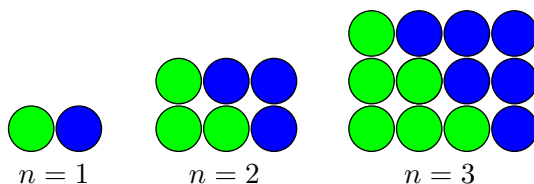
Finn det eksplisitte uttrykket til den geometriske følgen når du vet at

- a) $a_1 = \frac{1}{2}$ og $a_2 = \frac{1}{6}$
- b) $a_1 = 5$ og $a_4 = 40$

0.2.1

- a) Bruk figuren under til å forklare at summen S_n av de n første naturlige tallene er gitt ved

$$S_n = \frac{n(n+1)}{2}$$

- b) Skriv opp summen av det første, de to første og de tre første oddetallene. Bruk en lignende figur som i oppgave a) til å vise at summen S_n av de n første oddetallene er

$$S_n = n^2$$

0.2.2

$-1 - 2 - 3$ er en rekke. Skriv om rekka slik at den blir uttrykt ved ledd som adderes med hverandre.

0.2.3

Finn S_{10} for rekkene:

a) $7 + 13 + 19 + 25 + \dots$ b) $1 + 9 + 17 + 25 + \dots$

0.2.4

Gitt rekken

$$8 + 11 + 14 + \dots$$

For hvilken n er summen av rekken lik 435?

0.2.5

Gitt den uendelige rekken

$$3 + 7 + 11 + \dots$$

For hvilken n er summen av rekken lik 903?

0.2.6

Gitt den uendelige rekken

$$3 + 6 + 12 + 24 + \dots$$

For hvor mange element er summen av rekken lik 93?

0.2.7

Bruk summen av en aritmetisk rekke til å vise at ligningen gitt i *Eksempel 3* på s. ?? er sann.

0.2.8

Gitt rekken

$$3 + 12 + 48 + \dots + 768$$

Finn summen av rekken.

0.2.9

En geometrisk rekke har $a_1 = 2$ og $k = 3$.

a) Vis at summen S_n kan skrives som:

$$S_n = 3^n - 1$$

b) Regn ut summen for de tre første leddene.

c) For hvilken n er $S_n = 728$?

0.2.10

Gitt den uendelige rekken

$$4 + 1 + \frac{1}{4} + \dots$$

a) Forklar hvorfor rekken er konvergent.

b) Finn summen av den uendelige rekken.

0.2.11

Gitt den uendelige rekka

$$1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \dots$$

a) For hvilken x er summen av rekka lik $\frac{3}{2}$?

b) For hvilken x er summen av rekka lik -1 ?

0.2.12

- a) Skriv det uendelige desimaltallet $0.999\dots$ som en uendelig geometrisk rekke.
- b) Forklar hvorfor rekken er konvergent og bruk dette faktumet til å finne summen av rekken.

0.2.13

Gitt den uendelige rekken

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{3}(x-2) + \frac{1}{3}(x-2)^2 + \dots$$

- a) For hvilke x er rekken konvergent?
- b) For hvilken x er $S_n = \frac{2}{9}$?
- c) For hvilken x er $S_n = \frac{1}{6}$?

0.3.1

Vis ved induksjon at for alle $n \in \mathbb{N}$ er

- a) $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$
- b) $1 + 2 + 2^2 + \dots + 2^{n-1} = 2^n - 1$
- c) $4 + 4^2 + 4^3 + \dots + 4^n = \frac{4}{3}(4^n - 1)$
- d) $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(2n+1)(n+1)}{6}$

0.3.2

Vis ved induksjon at $n(n^2 + 2)$ er delelig med 3 for alle $n \in \mathbb{N}$.

0.3.3

- a) Vis ved induksjon at:

$$\frac{1 \cdot 2}{1} \cdot \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4}{1 \cdot 2 \cdot 3} \cdot \dots \cdot \frac{(2n)!}{(2n-1)!} = 2^n n!$$

Hint: $(2(k+1))! = (2k+1)!(2k+2)$.

- b) Hvordan kan venstresiden i a) skrives enklere? Utfør induksjonsbeviset på nytt etter forenklingen.

Gruble 1

(R2H23D1)

En uendelig geometrisk rekke $a_1 + a_2 + a_3 + \dots$ konvergerer mot 8.

- a) Bestem summen av de fire første leddene når du får vite at $a_1 = 4$.

I en aritmetisk rekke er $a_1 + a_4 + a_7 = 114$.

- b) Bestem a_4 .

Gruble 2

Gitt en følge med rekursiv formel

$$a_i = ka_{i-1} + d$$

hvor k og d er konstanter. Finn en eksplisitt formel for følgen uttrykt ved a_1 , k , d og $n \in \mathbb{N}$.

Gruble 3

Målet med denne oppgaven er å, uten bruk av induksjon, vise at summen av n kvadrater er gitt ved følgende formel:

$$\sum_{i=1}^n i^2 = \frac{n(2n+1)(n+1)}{6} \quad (\text{I})$$

- a) Forklar hvorfor vi kan skrive

$$1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots = 1 + (1 + 3) + (1 + 3 + 5) + \dots$$

Hint: Se opg. 0.2.1 b).

- b) Ut ifra det du fant i a), forklar at

$$\sum_{i=1}^n i^2 = n + \sum_{i=1}^n (n-i)(2i+1)$$

- c) Skriv ut alle kjente summer fra b) og løs ligningen med hensyn på $\sum_{i=1}^n i^2$. Du skal da komme fram til (I).